

Ofiarą przestępstwa jest osoba, która poniosła jakąkolwiek szkodę, taką jak np. uszczerbek na zdrowiu bądź szkoda na mieniu lub utrata mienia, w wyniku czynu stanowiącego przestępstwo w świetle prawa krajowego. Na mocy przepisów prawa ofierze przestępstwa przysługują pewne prawa przed wszczęciem postępowania karnego, w jego trakcie oraz po jego zakończeniu.

Postępowanie karne w Portugalii składa się z dwóch etapów: postępowania przygotowawczego i postępowania sądowego. W toku postępowania przygotowawczego policja i prokuratura (Ministério Público) badają sprawę i dążą do zgromadzenia dowodów, które umożliwią ustalenie sprawcy przestępstwa. Jeżeli zgromadzono wystarczający materiał dowodowy, aby uznać, że podejrzany popełnił przestępstwo, prokuratura kieruje sprawę do sądu. Sąd z kolei bada zgromadzone dowody i na ich podstawie wydaje wyrok uniewinniający albo skazujący.

Szczegółowe informacje można znaleźć pod poniższymi linkami:

- 1 - [Moje prawa jako ofiary przestępstwa](#)
- 2 - [Złożenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu](#)
- 3 - [Moje prawa po zakończeniu procesu](#)
- 4 - [Odszkodowanie](#)
- 5 - [Moje prawa do wsparcia i pomocy](#)

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

1 - [Moje prawa jako ofiary przestępstwa](#)

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przestępstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przestępstwie?

Od momentu nawiązania pierwszego kontaktu ze służbami policji kryminalnej lub prokuraturą (Ministério Público) ofiara przestępstwa ma prawo do otrzymania informacji na temat tego:

jakiego rodzaju wsparcie jest dostępne, na przykład pomoc medyczna, wsparcie psychologiczne, wsparcie specjalistyczne oraz – w razie potrzeby – pomoc w znalezieniu schronienia, oraz kto może tego wsparcia udzielić;

jak i gdzie można złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;

jak i na jakich warunkach ofiara może uzyskać ochronę;

jak uzyskać pomoc i poradę prawną;

jak i na jakich warunkach można dochodzić odszkodowania od sprawcy;

jak i na jakich warunkach można dochodzić kompensaty od państwa w przypadku przestępstwa z użyciem przemocy lub przemocy w rodzinie;

w jaki sposób można skorzystać z usług tłumacza ustnego i pisemnego;

w jaki sposób można się skontaktować z organami, aby przekazać lub uzyskać informacje na temat sprawy;

jak i na jakich warunkach ofiara może otrzymać zwrot kosztów poniesionych w związku z uczestnictwem w postępowaniu karnym.

Informacje te mogą się różnić w zależności od konkretnych potrzeb ofiary, jej sytuacji osobistej oraz rodzaju przestępstwa, a ponadto na innych etapach postępowania można uzyskać informacje dodatkowe.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przestępstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Osoba zamieszkująca w państwie UE, która padła ofiarą przestępstwa w Portugalii i nie złożyła tam zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, może złożyć takie zawiadomienie w organach właściwych dla swojego państwa miejsca zamieszkania. Organy w państwie zamieszkania niezwłocznie przekazują zawiadomienie właściwym organom państwa, w którym popełniono przestępstwo.

Jeżeli ofiara przestępstwa zamieszkuje w innym państwie UE lub państwie niebędącym członkiem UE, może złożyć zeznania do wykorzystania w przyszłości, tj. zeznania, które mogą zostać wykorzystane jako dowód w postępowaniu sądowym, co pozwoli uniknąć konieczności powrotu do Portugalii. Jeżeli jednak konieczne jest ponowne przesłuchanie ofiary, a nie przebywa ona już w państwie, w którym popełniono przestępstwo, można ją przesłuchać przez telefon lub za pośrednictwem wideokonferencji z państwa jej miejsca zamieszkania.

Jakie informacje otrzymam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa?

Oprócz informacji wskazanych powyżej, jeżeli ofiara złoży oświadczenie, że chce być informowana o wszystkich decyzjach podejmowanych w toku postępowania karnego, przysługuje jej także prawo do otrzymywania informacji o czynnościach podjętych w wyniku zawiadomienia, np. o postanowieniu o przedstawieniu zarzutów oskarżonemu bądź o umorzeniu lub tymczasowym zawieszeniu postępowania oraz o nałożonych środkach przymusu. Ofiara ma również prawo do otrzymania informacji o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa /dochodzenia lub w czasie procesu)?

Tak. Jeśli ofiara nie włada biegle językiem portugalskim, a musi wziąć udział w czynności procesowej, ma prawo do skorzystania z usług tłumacza ustnego, który zna zarówno język portugalski, jak i język, którym posługuje się ofiara, wyznaczonego przez organ odpowiedzialny za daną czynność procesową. Ofiara nie ponosi kosztów usług tłumacza ustnego.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje, oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Po przekazaniu standardowego pouczenia (o prawach i obowiązkach ofiar) ofierze udziela się jasnych i zrozumiałych wyjaśnień, dostosowanych do jej cech indywidualnych (kulturowych, intelektualnych itp.), na temat jej praw i obowiązków, podkreślając na przykład możliwość zastosowania obowiązujących

przepisów prawnych dotyczących wyznaczenia tłumacza ustnego, jeżeli ofiara nie włada biegle językiem portugalskim lub nie rozumie tego języka bądź jeśli ma inne potrzeby komunikacyjne z uwagi na niepełnosprawność bądź ograniczoną zdolność lub brak zdolności do czynności prawnych.

Służby udzielające wsparcia ofiarom

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

Wsparcia ofiarom przestępstw udzielają służby policji kryminalnej i prokuratura oraz różne organizacje udzielające wsparcia ofiarom.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Ofiara przestępstwa otrzymuje informacje o instytucjach udzielających wsparcia ofiarom, z których usług może skorzystać wedle własnego uznania.

Ofiarę przemocy w rodzinie poucza się o prawie do uzyskania pomocy od instytucji specjalizującej się w udzielaniu wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie.

Po wyrażeniu przez ofiarę zgody na uzyskanie pomocy specjalistycznej od instytucji wsparcia właściwej dla miejsca zamieszkania ofiary (lub dla miejsca pracy bądź innego obszaru) służby policji kryminalnej kontaktują się z daną instytucją.

Jak chroni się moją prywatność?

Jeżeli właściwe organy uznają, że istnieje poważne zagrożenie działaniami odwetowymi lub ponowną wiktymizacją bądź wysokie prawdopodobieństwo naruszenia prywatności ofiary, zapewniają ofierze odpowiedni poziom ochrony, szczególnie w zakresie jej bezpieczeństwa i ochrony prywatności. W tym celu dokłada się szczególnych starań, aby unikać kontaktu między ofiarą i członkami jej rodziny a podejrzаныmi lub oskarżonymi we wszystkich miejscach, w których przebywają oni w toku postępowania, w szczególności w budynkach sądowych. Ofiara ma prawo do bycia wysłuchaną w nieformalnej atmosferze w miejscu, do którego nie mają wstępu osoby nieuprawnione do udziału w przesłuchaniu. Można ją przesłuchać w drodze wideokonferencji.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie. Ofiara może skorzystać z pomocy instytucji udzielającej wsparcia ofiarom bez względu na to, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Środki ochrony osobistej – jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakiego rodzaju ochrona jest dostępna?

Ochronę i bezpieczeństwo ofiary zapewnia się przez nałożenie co najmniej jednego środka przymusu na oskarżonego. Środkiem przymusu jest ograniczenie wolności oskarżonego, które można nałożyć w toku postępowania karnego, jeżeli istnieje ryzyko ucieczki oskarżonego, zagrożenie możliwości przeprowadzenia i zabezpieczenia dowodów, zagrożenie dla porządku publicznego lub ryzyko dalszych zachowań przestępczych.

Można również zastosować system specjalnej ochrony świadków, w szczególności w odniesieniu do ochrony ofiary oraz członków jej rodziny, przed działaniami odwetowymi, zastraszaniem lub dalszymi zachowaniami przestępczymi, w tym czynami, które mogą zagrozić życiu, integralności cielesnej oraz dobrostanowi emocjonalnemu i psychologicznemu, a także godności ofiary podczas składania zeznań.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Ochronę zapewniają służby policji kryminalnej, prokuratura i sąd.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Oceny sprawy, w zależności od etapu postępowania, dokonują służby policji kryminalnej, prokuratura lub sąd.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Tak – jak wspomniano wyżej, a także uwzględniając etap postępowania – jeżeli organy uznają, że istnieje poważne ryzyko lub wysokie prawdopodobieństwo, że bezpieczeństwo i prywatność ofiary mogą być poważnie zagrożone umyślnym działaniem na szkodę ofiary, ofierze oraz członkom jej rodziny lub innym osobom bliskim zapewnia się odpowiedni poziom ochrony.

Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

Ofiary przesłuchuje się bez zbędnej zwłoki w miejscu, w którym czują się komfortowo. Jeżeli zachodzi potrzeba ponownego przesłuchania ofiary, na jej wniosek przesłuchanie prowadzi ta sama osoba.

Dokłada się szczególnych starań, aby uniknąć kontaktu ofiary z oskarżonym, a ponadto na przykład do celów składania zeznań wykorzystuje się odpowiednie środki techniczne, w szczególności wideokonferencję lub telekonferencję.

Złożone zeznania wykorzystuje się ponownie w przyszłości.

W sprawach dotyczących ofiar przemocy seksualnej, przemocy ze względu na płeć lub przemocy w rodzinie przesłuchania na wniosek ofiary prowadzi osoba tej samej płci co ofiara, chyba że prowadzi je sędzia.

Sąd może zarządzić wyłączenie jawności rozprawy na czas przesłuchania.

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Jeżeli ofiara jest małoletnia, uznaje się ją za szczególnie ofiarę wymagającą szczególnego traktowania bez względu na to, jakie przestępstwo przeciwko niej popełniono.

Oprócz praw, które przysługują ofiarom wymagającym szczególnego traktowania, dzieci będące ofiarami zawsze mają prawo do obecności przedstawiciela ustawowego lub, w przypadku konfliktu interesów z przedstawicielem ustawowym, do obecności adwokata. W przesłuchaniu małoletnich ofiar, które zawsze odbywa się w nieformalnej atmosferze, może im towarzyszyć także pracownik instytucji udzielającej wsparcia ofiarom lub psycholog.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

W przypadku śmierci prawo do odszkodowania obejmuje także osoby, które zgodnie z prawem cywilnym są uprawnione do alimentów, oraz osoby, które pozostawały z ofiarą w związku partnerskim. Może im również przysługiwać prawo do zaliczki na poczet kompensaty od państwa.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Ofiary i członkowie ich rodzin mają prawo do ochrony przed działaniami odwetowymi, zastraszaniem lub dalszymi zachowaniami przestępczymi przeciwko nim. Członek rodziny ofiary przestępstwa ma prawo do ochrony przed działaniami, które mogą zagrozić jego życiu, integralności cielesnej, dobrostanowi emocjonalnemu i psychologicznemu oraz godności podczas składania zeznań. Jeżeli organy uznają, że istnieje poważne zagrożenie działaniami odwetowymi lub wysokie prawdopodobieństwo, że bezpieczeństwo i prywatność ofiary mogą być poważnie zagrożone umyślnym działaniem na szkodę ofiary, ofierze oraz członkom jej rodziny lub innym osobom bliskim zapewnia się odpowiedni poziom ochrony.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach korzysta się z mediacji? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Tak. W sprawach o wykroczenia lub przestępstwa mniejszej wagi, takie jak groźby, drobne szkody czy napaści, przepisy prawa przewidują rozstrzygnięcie sprawy w drodze mediacji między ofiarą a oskarżonym, pod warunkiem że oskarżony przyznał się do popełnienia przestępstwa.

W związku z tym na etapie postępowania przygotowawczego prokuratura może, z urzędu lub na wniosek ofiary i oskarżonego, skierować sprawę do mediacji, informując ofiarę i oskarżonego o przekazaniu sprawy oraz o tym, że skontaktuje się z nimi mediator.

Mediacja jest bezpłatna, poufna i dobrowolna, co oznacza, że ofiara uczestniczy w niej wyłącznie wówczas, gdy tego chce, i może się w każdej chwili z niej wycofać.

Jeżeli ofiara i oskarżony nie mogą dojść do porozumienia, postępowanie karne jest kontynuowane.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Na stronie internetowej: https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_main.php

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

2 - Złożenie zawiadomienia o przestępstwie oraz moje prawa w toku dochodzenia/śledztwa lub procesu

Jak złożyć zawiadomienie o przestępstwie?

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złożyć w którymkolwiek z następujących organów:

[prokuratura \(Ministério Público\)](#)

[policja kryminalna \(Polícia Judiciária\)](#)

[Policja ds. Bezpieczeństwa Publicznego \(Polícia de Segurança Pública\)](#)

[Narodowa Gwardia Republikańska \(Guarda Nacional Republicana\)](#)

Można także skorzystać z:

[portalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do składania zawiadomień o popełnieniu przestępstwa drogą elektroniczną](#)

[zawiadomienia anonimowego](#)

UWAGA: wszystkie wymienione organy mają obowiązek przyjmowania wszystkich kierowanych do nich zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, nawet jeśli przestępstwa nie popełniono na obszarze ich właściwości lub, w przypadku policji, jeśli nie są organami właściwymi do prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa można złożyć nawet wtedy, gdy nie wiadomo, kto popełnił przestępstwo. Organy prowadzą wówczas postępowanie w celu ustalenia sprawcy.

W jaki sposób mogę uzyskać informacje o przebiegu sprawy?

Na wniosek osoba składająca zawiadomienie jest uprawniona do otrzymywania informacji o czynnościach podjętych w następstwie zawiadomienia, w tym o postanowieniu o przedstawieniu zarzutów bądź umorzeniu lub tymczasowym zawieszeniu postępowania. Składający zawiadomienie ma również prawo do otrzymania informacji o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

Czy przysługuje mi pomoc prawna (w toku dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)? Na jakich warunkach?

Tak. Jeżeli ofiara chciałaby skorzystać z pomocy adwokata, ale nie dysponuje środkami finansowymi na pokrycie związanych z tym kosztów, przysługuje jej prawo do pomocy prawnej, która może obejmować:

całkowite lub częściowe zwolnienie z opłat sądowych;

wyznaczenie adwokata i pokrycie kosztów zastępstwa procesowego lub

rozłożenie opłat sądowych lub kosztów zastępstwa procesowego na raty.

Decyzję o przyznaniu pomocy prawnej wydają służby zabezpieczenia społecznego na podstawie wzoru obliczeniowego, w którym uwzględnia się majątek, dochody i wydatki wnioskodawcy. Wniosek o pomoc prawną należy złożyć na formularzu udostępnianym nieodpłatnie przez służby zabezpieczenia społecznego. Można go złożyć osobiście, przesłać faksem, pocztą tradycyjną lub przez internet (w tym przypadku konieczne jest wypełnienie odpowiedniego [formularza internetowego](#)).

Do wniosku należy dołączyć dowody w postaci dokumentów potwierdzających trudną sytuację finansową wnioskodawcy. Służby wydają decyzję w terminie nieprzekraczającym 30 dni. Złożenie wniosku jest nieodpłatne.

Czy mogę ubiegać się o zwrot kosztów (z tytułu uczestnictwa w dochodzeniu/śledztwie/procesie)? Na jakich warunkach?

Tak. Ofiara będąca świadkiem w postępowaniu ma prawo do zwrotu zarobku utraconego z powodu stawiennictwa, jak również do zwrotu kosztów poniesionych w związku ze stawiennictwem.

Wniosek o zwrot należy złożyć na piśmie na formularzu udostępnionym przez sąd.

Moja sprawa została umorzona, zanim trafiła do sądu. Czy mogę się odwołać?

Tak. Jeżeli ofiara przestępstwa nie zgadza się na umorzenie postępowania, może złożyć wniosek do bezpośredniego przełożonego prokuratora, który wydał postanowienie o umorzeniu, zwracając się o postawienie oskarżonemu zarzutów lub kontynuowanie postępowania przygotowawczego, w tym drugim przypadku wskazując nowe dowody, które należy uwzględnić.

Czy mogę uczestniczyć w procesie?

Tak.

Jaka jest moja rola w systemie wymiaru sprawiedliwości? Czy jestem na przykład: ofiarą przestępstwa, świadkiem, powodem cywilnym, oskarżycielem prywatnym?

W postępowaniu można uczestniczyć w charakterze oskarżyciela posiłkowego, powoda cywilnego lub świadka.

Jakie są moje prawa i obowiązki wynikające z tej roli?

Ofiara: składa zeznania podobnie jak świadek. Jej zeznania mają zasadnicze znaczenie dla udowodnienia przestępstwa, gdyż ofiara dysponuje wiedzą z pierwszej ręki na temat tego, co się wydarzyło.

Oskarżyciel posiłkowy: bierze czynny udział w postępowaniu sądowym, współpracując z prokuraturą przy przedstawianiu dowodów dotyczących faktów opisanych w postawionych zarzutach. Jego adwokat może na przykład przedstawiać dowody, zadawać pytania oskarżonemu, świadkom i biegłym, a na zakończenie rozprawy wygłaszać mowy końcowe, czyli wyrażać swoją opinię na temat przedstawionych dowodów oraz tego, czy oskarżony powinien zostać skazany.

Powód cywilny: broni swojego prawa do odszkodowania w postępowaniu sądowym; może zadawać pytania oskarżonemu, świadkom i biegłym na temat kwestii związanych z wniesionym roszczeniem o odszkodowanie, w tym poniesionych szkód.

Czy mogę składać oświadczenia przed sądem lub przedstawiać dowody? Na jakich warunkach?

Tak. Na wyżej wskazanych warunkach.

Jakie informacje otrzymam w czasie procesu?

Ofiarę przestępstwa informuje się o postanowieniach, które mogą wpłynąć na przebieg postępowania, o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

Czy będę mieć dostęp do akt sądowych?

Tak. Ofiara przestępstwa ma prawo wglądu do akt, z wyjątkiem przypadków, gdy na etapie postępowania przygotowawczego akta mają charakter poufny, a prokurator sprzeciwia się takiemu wglądowi z uwagi na fakt, że może to utrudnić postępowanie przygotowawcze lub wpłynąć na prawa osób uczestniczących w postępowaniu.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

Czy mogę zaskarżyć orzeczenie?

Tak. Oskarżyciel posiłkowy lub powód cywilny mogą zaskarżyć orzeczenie, jeśli się z nim nie zgadzają. Środek zaskarżenia należy wnieść za pośrednictwem adwokata.

Środek zaskarżenia wnosi się na piśmie w terminie 30 dni do sądu, przed którym toczył się proces. W piśmie tym należy wskazać powody, dla których zaskarża się orzeczenie, jeżeli chodzi o ocenę dowodów lub zastosowanie przepisów prawnych.

Jakie prawa przysługują mi po wydaniu wyroku?

Ofiara przestępstwa ma prawo do uzyskania informacji o wyroku oraz, jak wspomniano powyżej, do zaskarżenia go w zależności od statusu, jaki miała w postępowaniu.

Czy mam prawo do ochrony po zakończeniu procesu? Przez jaki okres?

Wyrok może obejmować, jako środek dodatkowy, prawo do określonego wsparcia lub ochrony, na przykład zakaz zbliżania się, którego okres obowiązywania ustala sąd w wyroku.

Jakie informacje otrzymam, jeżeli sprawca zostanie skazany?

Ofiara otrzymuje informacje o wyroku oraz o karze wymierzonej sprawcy. Jeżeli sąd skazał sprawcę na karę pozbawienia wolności, ofiarę informuje się, w którym zakładzie karnym sprawca będzie odbywał karę.

Czy otrzymam informację o tym, że sprawca został zwolniony (w tym o wcześniejszym lub warunkowym zwolnieniu) lub że zbiegł z zakładu karnego?

Tak. Na wniosek ofiarę informuje się o zwolnieniu lub ucieczce sprawcy oraz – w szczególności w przypadkach szczególnego zagrożenia ze strony sprawcy – o kwestiach mających wpływ na jej status, zwłaszcza jeśli nałożono na sprawcę środki przymusu.

Czy będę brać udział w wydaniu postanowienia o zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu? Czy mogę na przykład złożyć oświadczenie lub wnieść środek zaskarżenia?

Ofiara przestępstwa może złożyć wniosek do sądu penitencjarnego (*Tribunal de Execução de Penas*), odpowiednio go uzasadniając.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

4 - Odszkodowanie

W jaki sposób można dochodzić naprawienia szkody od sprawcy (np. w czasie procesu, w drodze dochodzenia roszczenia cywilnego, w postępowaniu adhezyjnym)?

Co do zasady odszkodowanie należy dochodzić w postępowaniu karnym. W tym celu przed zakończeniem postępowania przygotowawczego, na przykład podczas składania zeznań, należy poinformować służby policji kryminalnej lub prokuraturę o zamiarze zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie. Po otrzymaniu zawiadomienia o zarzutach postawionych oskarżonemu ofiara ma 20 dni na zgłoszenie roszczenia.

UWAGA: roszczenia cywilne o odszkodowanie nie muszą spełniać żadnych określonych wymogów formalnych, a jeżeli ofiara dochodzi kwoty mniejszej niż 5 000 euro, może sama zgłosić roszczenie.

Sąd zobowiązał sprawcę do wypłacenia mi odszkodowania/zadośćuczynienia. Jak mam skłonić sprawcę do wypłaty odszkodowania?

Jeżeli sprawca nie wypłaci zasądzonego odszkodowania dobrowolnie, ofiara będzie musiała złożyć wniosek o wszczęcie egzekucji, czyli zwrócić się do sądu o interwencję – zajęcie majątku, rachunków bankowych, pojazdów lub innych składników majątku – w celu zapewnienia wypłaty odszkodowania.

Jeżeli sprawca nie wypłaci mi odszkodowania, czy mogę uzyskać zaliczkę od Skarbu Państwa? Na jakich warunkach?

Tak, jeżeli sprawa dotyczy przestępstwa z użyciem przemocy, które spowodowało znaczne obniżenie poziomu i jakości życia ofiary, a sprawca nie jest w stanie wypłacić odszkodowania.

Czy mam prawo do kompensaty od państwa?

Tak, jeśli sprawca nie jest w stanie wypłacić odszkodowania i jeśli popełnił przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę ofiary oraz pod warunkiem, że przestępstwo to spowodowało znaczne obniżenie poziomu i jakości życia ofiary.

Do kompensaty od państwa uprawnione są następujące osoby:

ofiary, które doznały ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (tj. powodującego trwałą niezdolność do pracy, tymczasową całkowitą niezdolność do pracy trwającą co najmniej 30 dni lub śmierć) bezpośrednio w wyniku aktu przemocy;

w przypadku śmierci ofiary – osoby, którym zgodnie z przepisami prawa przysługują alimenty, takie jak dzieci oraz osoby pozostające z ofiarą w związku partnerskim;

osoby, które udzieliły pomocy ofierze lub współpracowały z organami w działaniach zapobiegających przestępstwu bądź w znalezieniu lub aresztowaniu sprawcy – w związku ze szkodami, jakie poniosły w wyniku takiej pomocy lub współpracy.

UWAGA: w przypadku przestępstw na tle seksualnym może nie być wymagana trwała lub tymczasowa całkowita niezdolność do pracy trwająca co najmniej 30 dni. Uzasadnieniem tego wyjątku jest fakt, że chociaż tego rodzaju przestępstwo nie powoduje z reguły niezdolności do pracy trwającej co najmniej 30 dni, kompensata jest zasadna ze względu na powagę przestępstwa.

Wniosek o kompensatę można złożyć w ciągu roku od dnia popełnienia przestępstwa lub – w przypadku postępowania karnego – w ciągu roku od dnia wydania prawomocnego wyroku w postępowaniu. Ofiary, które w chwili popełnienia przestępstwa były małoletnie, mogą złożyć wniosek o kompensatę w ciągu roku od osiągnięcia pełnoletności.

Wniosek składa się na [formularzu internetowym](#) dostępnym na stronie internetowej Komisji ds. Ochrony Ofiar Przestępstw (Comissão de Proteção de Vítimas de Crime).

Wniosek o kompensatę jest zwolniony z opłat.

Czy przysługuje mi odszkodowanie, jeżeli sprawca nie został skazany?

W wyjątkowych przypadkach, gdy popełniono poważne przestępstwo (zob. powyżej), a sprawca jest nieznaną.

Co do zasady ofierze nie przysługuje odszkodowanie, jeśli sprawca był sądzony i został uniewinniony.

Czy mam prawo do uzyskania doraźnej płatności w czasie oczekiwania na orzeczenie w sprawie odszkodowania?

Osoba, która jest ofiarą **przemocy w rodzinie**, ma prawo do uzyskania świadczenia pieniężnego od państwa, jeżeli w wyniku przestępstwa znalazła się w sytuacji niedostatku.

Wniosek składa się na [formularzu internetowym](#) dostępnym na stronie internetowej Komisji ds. Ochrony Ofiar Przestępstw.

Do wniosku należy dołączyć kopię zawiadomienia złożonego na policji lub protokołu sporządzonego przez funkcjonariusza policji. Wniosek należy złożyć w terminie roku od dnia popełnienia przestępstwa.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

5 - Moje prawa do wsparcia i pomocy

Jestem ofiarą przestępstwa. Z kim mam się skontaktować, aby uzyskać wsparcie i pomoc?

Ofiara przestępstwa powinna skontaktować się z dowolną jednostką policji kryminalnej, prokuraturą lub instytucją udzielającą wsparcia ofiarom.

Infolinia wsparcia dla ofiar przestępstw

116 006 – infolinia dla ofiar przestępstw (czynna w godz. 9.00–21.00)

112 – [krajowy numer alarmowy](#)

144 – telefon zaufania w sytuacjach kryzysowych

[808 24 24 24](#) – SNS 24 (infolinia Krajowej Służby Zdrowia czynna całodobowo)

144 – krajowy telefon zaufania w sytuacjach kryzysowych (czynny całodobowo)

300 502 502 – infolinia służb zabezpieczenia społecznego

Przemoc w rodzinie:

– **800 202 148** (numer czynny całodobowo)

– **3060** – infolinia SMS

Dzieci:

116 111 – telefon zaufania dla dzieci „SOS”

Czy wsparcie dla ofiar przestępstw jest udzielane bezpłatnie?

Tak. Ofiary mają prawo do nieodpłatnych i poufnych usług wsparcia przed wszczęciem postępowania karnego, w jego trakcie i po jego zakończeniu.

Jakiego rodzaju wsparcie mogę otrzymać od organów państwowych?

Wsparcie medyczne, wsparcie psychologiczne i społeczne, ochronę, informacje prawne, zakwaterowanie zastępcze, bezpieczne schronienie.

Jakiego rodzaju wsparcie mogę otrzymać od organizacji pozarządowych?

Wsparcie emocjonalne, wsparcie psychologiczne, informacje prawne, skierowanie do opieki społecznej i pomoc w kwestiach praktycznych.

Ostatnia aktualizacja: 07/04/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.